

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פטר 46495-07-12 גולודריגה נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

בקשה מס' 6

בפני כבוד השופט דורון חסדאי

עו"ד יקיר נידק (נאמן)

המבקש

נגד

יעקב גולודריגה

המשיב/החייב

כונס נכסים רשמי תל אביב

ובעניין

מיני-רציו:

* בית המשפט הורה על ביטול הליך פשיטת הרגל בעניינו של החייב, בשל אי גילוי לנאמן על עבודתו ואי דיווח על הכנסותיו מעיסוק זה במסגרת דוחותיו הכספיים.

* פשיטת רגל – הליכי פשיטת רגל – חובת תום הלב

* פשיטת רגל – הליכי פשיטת רגל – ביטולם

בקשת הנאמן לביטול צו פשיטת הרגל, בשל מסירת מידע כוזב ואי-גילוי נכסים מצד החייב.

בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה ופסק:

על המבקש להכריזו פושט רגל מוטל הנטל להוכיח כי פעל בתום לב, הן לפני הליך הפטר והן במהלכו, הן לגבי הדרך שבה נוצרו החובות והן לגבי התנהלותו לאחר שפתח בהליך פשיטת הרגל. לעניין חובת הגילוי המוטלת על חייב תם לב בהליך פשיטת רגל, התמונה הניתנת לכונס צריכה להיות מלאה, ובמקרה שמסופק החייב באשר לחומר פלוני יכריע לכיוון מסירתו. במקרה זה החייב הסתיר מהנאמן את עבודתו במשרד תיווך ולא דיווח על הכנסותיו מעבודה זו במסגרת דוחותיו הכספיים. לפיכך, יש מקום להורות על ביטולו של הליך הפטר.

החלטה

רקע כללי וטענות הצדדים בתמצית

1. לפני בקשת הנאמן לביטול צו פשיטת הרגל, וזאת בשל מסירת מידע כוזב ואיגילוי נכסים מצד החייב. לטענת הנאמן, החייב מסר לו מידע כוזב ולא גילה דבר עבודתו במשרד תיווך והכנסותיו מעבודה זו.
2. צו כינוס בעניינו של החייב ניתן ביום 3.9.12 והוא הוכרז כפושט רגל ביום 13.8.14.

ביום 23.10.13 התקיים דיון ראשון בעניינו של החייב, במסגרתו ניתנה לזה ארכה למציאת עבודה, המצאת מסמכים ולמיצוי כושר השתכרותו. בהמשך דווח כי החייב מצא עבודה כמאבטח.

3. לטענת הנאמן, בחודש אפריל 2015 פנה אליו נושה בשם אלירן משען (להלן: "הנושה"), אשר טען כי החייב עובד כסוכן בחברת תיווך בשם "א.מ.א.ל. נדל"ן" ברחוב אביבים 25 בחולון. לטענת הנושה, לחייב אין רישיון תיווך אולם הוא משמש כסוכן שפועל למכירת דירות והוא זכאי לעמלה בשיעור של עד 50% משכר התיווך. עוד טען הנושה כי הרקע להיכרותו עם החייב הוא במסגרת עבודתם המשותפת בחברת תיווך (אשר חדלה מלעבוד בשנת 2010) בשם "מרכז הנדל"ן". הנאמן מציין כי הנושה הציג לו מודעות למכירת דירות מלוח מודעות "יד 2", בהן מצויינים פרטי החייב לרבות מספר הטלפון הנייד שלו, כפי שמסר בחקירתו (ר' נספח 1).
4. לדברי הנאמן, החייב זומן לחקירה בעקבות כך, וביום 30.7.15 התייצב ומסר כי הוא עובד כאיש תחזוקה בחברת שמירה בשם "קרן נוי" וכן ציין כי עובד כמאבטח מספר משמרות בחודש בחברת "ארקס" והוא השיב כי אין לו זמן לעבודה נוספת. החייב עומת עם המידע שהתקבל בידי הנאמן, הוא לא הכחיש קשריו לסוכנות הנדל"ן אולם טען בחקירתו כי הוא מתלמד בסוכנות התיווך ומתייצב מספר פעמים במשרד, מתלווה לבעל העסק לצורך הצגת דירות או מציג דירות בעצמו. הנאמן מציין כי לטענת החייב, הוא שוהה בסוכנות התיווך כשעתיים-שלוש וכי לאחר תום החקירה הוא ביקש לשנות מגרסתו זו וטען כי הוא לא מגיע לסוכנות באופן קבוע ולעיתים כלל לא. החייב טען כי הוא לא מקבל שכר עבור עבודתו (ר' בהרחבה סעיפים 8-12 ונספח ב לבקשה).
5. הנאמן מציין כי בעקבות חקירה זו הוא פנה לנושה, אשר מסר לו כי היכרותו עם החייב הינה משנת 2010, ולדבריו טענת החייב כי הוא עובד מזה שמונה חודשים אינה אמת וכי החייב הינו בעל ותק ניכר, סוכן בעל ניסיון רב בתחום הנדל"ן והוא זוכה לשכר בגין עבודתו. הנושה אף הפנה את הנאמן למנהל משרד תיווך בשם "מרכז נדל"ן" בו הם עבדו יחדיו, מר אדוארד יעקובוב. ב"כ הנאמן שוחחה עם המנהל אשר טען כי אינו זוכר במדויק מתי עבד החייב בסוכנות ואף לא שש לשתף פעולה עם הנאמן, אך יחד עם זאת אישר כי החייב עבד בסוכנות התיווך וכי הוא בעל ניסיון של מספר שנים בתחום הנדל"ן.

הנאמן בדעה כי החייב מנצל לרעה את ההליך, מוסר מידע כוזב ולא מגלה אחר נכסיו, ונתבקש ביטולו של ההליך (ר' בהרחבה סעיפים 13-18).

6. החייב בתגובתו, אשר נתמכה בתצהירו מיום 16.11.15, טען בין היתר ובתמצית, כי הוא עובד במסירות כאיש תחזוקה בחברת "קרן נוי", משתף פעולה כל העת עם הנאמן. עד לא מכבר עבד בשתי עבודות ובמסגרת עבודתו הנוספת עבד כשומר במועדוני לילה. החייב דחה את טיעוני הנאמן והבהיר בין היתר כי בחקירתו אמר כי הוא לומד עבודת תיווך כשמתאפשר לו ועושה זאת ללא תמורה, כי הוא הסביר בחקירתו כי על אף ששמו מופיע במספר מודעות אין בידו את הכלים והכישורים הנדרשים לצורך נתינת שירות מקצועי ועל כן הוא פועל במסגרת המענה הטלפוני וקבלת המידע הרלוונטי על מנת להעבירו לגורם המטפל, ועושה זאת כמחווה עבור מר סבירדלוף יבגני אשר מאפשר לו ללמוד את עולם התיווך תחת חסותו וכי הוא חושב על עתידו הלוט בערפל ומנסה ללמוד תחום חדש למען קיומו העתידי.

7. הנאמן בתגובתו המשלימה, בדעה כי החייב בתשובתו לא נתן כל הסבר מדוע לא גילה אודות פעילותו בסוכנות הנדל"ן. לדבריו, החייב בעל ותק של שנים בתחום התיווך והוא מקבל שכר עבור עבודתו. החייב פעל במחשכים בהסתרה של כושר עבודתו ובאשר להכנסותיו מעבודתו במשרד התיווך וזאת בחוסר תוך לב מובהק, תוך שהעלים חלק מהכנסותיו, הוא אינו אמיץ וטענותיו אינן מקובלות על הנאמן. עוד ציין הנאמן כי בהתאם לחוק המתווכים, פושט רגל אינו רשאי לקבל רישיון של מתווך מקרקעין, כך שטענת החייב כי בחר דווקא בתחום התיווך להבטחת עתידו נראית תמוהה, כאשר כלל לא ברור האם יהיה זכאי לקבלת רישיון.

8. הכנ"ר בתגובתו מתרשם כי התנהלות החייב מעוררת ספקות באשר לתום לבו ואמינות דיווחיו. תמוה בעיני הכנ"ר כי פושט רגל החייב לנושיו כ-390,000 ₪ יעבוד במשך שלושה חודשים ללא תמורה ואם כך הדבר, מדוע לא ידווח על כך לנאמן, כאשר נשאל אודות מקום עבודתו תוך שציין כי אין לו זמן לעבודה במקום נוסף. לדבריו הכנ"ר, טענות החייב בדבר התלמדות וצבירות ידע וניסיון בתחום הנדל"ן אינן מתיישבות עם המידע בדבר עבודתו במשרד תיווך טרם כניסתו להליכי חדלות הפירעון. הכנ"ר בדעה כי התנהלות של הסתרת מידע והכנסות בהליך הפש"ר מהווה התנהגות בחוסר תום לב ועילה לביטול הליכי הפש"ר, ובנסיבות אלה סבור הכנ"ר כי אכן יש טעם בבקשת הנאמן להורות על ביטול ההליך.

9. בהחלטת בית המשפט על גבי תגובת הכנ"ר, נקבע בין היתר כי טרם מתן החלטה ניתנת לחייב הזדמנות להציע הסדר לנושיו, כאמור בסיפת תגובת הכנ"ר. החייב, בתגובתו להחלטה לעיל, ציין בין היתר כי נכנס להליך בתום לב ובידיעה שיוכל לעמוד במטלות הנדרשות ממנו, עמדת הנאמן אינה תואמת את גרסת המציאות שהרי החייב נחקר פעמיים ביחס ללימודיו במשרד התיווך. לטענתו הוא נהג בהליך בתום לב, הוא לומד במשרד התיווך במתכונת מצומצמת וצורף מכתב מאת מר סברדלוב יבגני ותצהיר שלו מיום 31.12.15.

- במכתב מר סברדלוב מיום 24.12.15 אשר צורף (א.מ.א.ל. נדל"ן) צוין כי הוא בעל משרד תיווך והוא אישר שהחייב מתלמד אצלו במשרד מספר שעות בשבוע ובתמורה לכך הוא גובה תשלום של 300 ₪ עבור שלושה חודשי לימוד החל מיום 1.5.15. בתצהירו של מר סברדלוב אישר הוא כי החייב מתלמד אצלו מספר שעות מועטות בשבוע ובתמורה לכך הוא גובה תשלום בסך 300 ₪ עבור שלושה חודשי התלמדות והחייב מופיע במודעות "על אף שאינו מקבל דבר בתמורה ומכאן שפועלו נתון במסגרת התלמדות מצומצמת בלבד". לתצהיר צורפו שתי חשבוניות מיום 2.8.15 ומיום 30.10.15 על סך 300 ₪ כל אחת בעבור שירות לימוד מיום 1.5.15 ועד 1.11.15.
10. הנאמן בתגובתו, לאחר עיון בתגובת החייב לעיל, מציין כי בתגובתו זו מופיעה גרסה נוספת ליחסי העבודה בין החייב לבין מר סברדלוב, שכן בתגובתו של החייב מיום 17.11.15 טען כי הוא עובד ללא תמורה וכמחווה למר סברדלוב, אשר מאפשר לו ללמוד את עולם התיווך, וכעת מתצהיר סברדלוב עולה כי הוא גובה תשלום מהחייב בתקופת ההתלמדות. לדברי הנאמן, הדבר מחזק את טענתו כי החייב אינו אמין בטענותיו ואין בתגובה כדי לשנות את מסקנתו כי החייב מסתיר את כושר עבודתו ואת הכנסותיו מעבודתו במשרד התיווך בחוסר תום לב.
11. בנסיבות העניין מצא בית המשפט לקבוע דיון בבקשה, דיון אשר התקיים ביום 10.7.16. ביום 7.7.16 הגיש הנאמן דוח מעדכן.
12. בדיון שהתקיים ביום 10.7.16 התייצב כעד מטעם הנאמן מר אלירן משען, אשר השיב לשאלות ב"כ הנאמן וב"כ החייב, כמפורט בעמודים 3-6. כמו כן נחקר החייב, כמפורט בעמודים 7-8, וב"כ הצדדים סיכמו טענותיהם על פה בעמודים 9-10.
13. מר משען במענה לשאלות ב"כ הנאמן, ציין בין היתר ובתמצית, כי הוא עובד כיום במשרד תיווך "הירש" כיועץ נדל"ן, החל לעבוד בתיווך בשנת 2008, הפסיק וחזר לעבודה בתיווך והוא מכיר את החייב מאז עבד איתו במשרד תיווך "מרכז הנדל"ן" בשנת 2010, שם היה החייב "מתווך כמוני". לדברי העד, הוא הלווה לחייב 20,000 ₪ וזה הבטיח להחזיר לו 30,000 ₪. הוא נשאל האם כשעבד יחד עם החייב בשנת 2010 בתיווך הם קיבלו שכר עבור עבודתם, והשיב "בתיווך מקבלים שכר רק כשעושים עסקאות. אני יכול להגיד שידעתי, גם אחרי שעזבתי את המשרד, ידעתי שהוא עבד שם לאורך כמה חודשים. לאחר מכן הוא עבר לעבוד באותו משרד תיווך בבת ים, בסניף השני שלהם, גם שם עבד כמה חודשים טובים. אני עוקב אחריו, יודע שהוא עובד. בתיווך לא עובדים אם לא מרוויחים כסף, זה לא כלכלי להישאר אם לא מרוויחים כסף... אחר כך הוא עבר לעבוד ברחוב אביבים במשרד שנקא א.מ.א.ל. נדל"ן, גם שם ראיתי אותו במשרד כמה פעמים... יחד עם זאת הבאתי הוכחות שהוא עובד בתחום, יש לי מסמכים שמעידים על זה, כל מיני מודעות שתפסתי אותו מפרסם דירות ביד 2, דירות שרשום שזה משרד תיווך. לאחר 7 חודשים הוצאתי עוד כמה מודעות כדי להראות שהוא כבר שבעה חודשים בתחום. עד לפני שלושה חודשים הוא

עדיין היה עובד בא.מ.א.ל נדל"ן. אני בעצמי על מנת לאמת את המודעות התקשרתי למספר הטלפון שמופיע במודעה שגם שמור אצלי באנשי הקשר, שאלתי פרטים, הוא אמר שהוא מתוודך ושיש לו כמה נכסים, על איזה נכס אני מדבר, אנחנו משרד תיווך. אמרתי את הרחוב של המודעה והוא נתן לי פרטים על הדירה, יש גם תמונות של הדירה" (ר' מוצגים במ/1 א-ג ובמ/2 א-ד) (עמוד 4 שורות 9-26). העד אף הוסיף כי הוא ראה את החייב יושב מספר פעמים במשרד התיווך. הוא נשאל האם ראה אותו מקבל לקוחות והשיב "כמה פעמים, לא פעם אחת. יום אחד הלכתי לדירה, לראות דירה, כי אני מתוודך והוא היה שם בדירה, הוא ירד במעלית של הדירה" (עמוד 5 שורות 1-2).

14. במענה לשאלות ב"כ החייב, ציין העד כי הלווה לחייב 20,000 ₪ במזומן, ובגלל שיקים שחזרו הוא פתח נגדו תיק בהוצל"פ, כי הוא הלווה לחייב כסף מאחר והיה עמית לעבודה והוא עשה לו טובה. לדבריו, הוא לא ראה תלוש משכורת שהחייב קיבל כמתוודך. הוא נשאל האם יש מישהו שהוא יודע שסגר עם החייב עסקת נדל"ן ושילם לו כסף עבור העסקה, תשובתו "כן. בעל המשרד שלנו. כשהוא עושה עסקה הוא נותן חצי לבעל המשרד וחצי נשאר אצלו" (עמוד 5 שורות 29-30). העד אישר כי לפי המודעות שהציג הוא אינו יכול לדעת האם מישהו סגר עם החייב עסקה. הוא נשאל האם הוא יודע אם מישהו שילם לחייב כסף על עסקה בגין המודעות שהציג, תשובתו "הוא עבד כל התקופה בתיווך, הוא לא חייב להרוויח כסף רק מהמודעות האלה". עוד נשאל האם הוא יודע על מישהו שעסקה איתו יצאה לפועל כתוצאה מהמודעות האלה ושילם לחייב, והשיב "אני יודע על מישהו שעסקה, לא יודע אם זה מהמודעות האלה. כשאני עבדתי, היה מנהל משרד אדוארד שאמר לי בפירוש שהחייב עושה עסקאות ומרוויח כסף. העסקאות האלה נעשו כשהוא היה חייב כסף לאנשים ואמר שהוא עובד רק בשמירה, ואגב אין לו רישיון תיווך" (עמוד 6 שורות 1-8).

15. לחייב הוצג על ידי ב"כ הנאמן כי בתצהיר שהגיש הוא ציין שהוא מתלמד בתחום הנדל"ן ושהוא עושה זאת בהתנדבות כטובה לסברדלוב. תשובתו "אני לא כל כך בעברית ומה שהייתי בחקירה, בחורה הזאת נחמדה, היא צעקה אפילו שאני בן אדם יותר מבוגר ממנה ולא הייתי רגוע אז לא יודע... מה זה עשיתי טובה? פתאום אני עובר בדרך ועושה טובה? מי אתה?... אני הגעתי למצב כזה משפטי... חשבתי שעוד מעט נגמר פשיטת רגל ב"ה והמליצו לי על סברלוב שהוא מורה טוב של נדל"ן הרבה שנים בנדל"ן תלך תלמד שאתה תסיים את הפש"ר..." (עמוד 7 שורות 5-14). לדברי החייב הוא לא קיבל שכר בעבור עבודתו בא.מ.א.ל, וטען כי הוא שילם 100 ₪ לחודש במשך כמה חודשים על הלימודים "שאני באתי פעם פעמיים בשבוע הוא לימד אותי ואחרי טלפונים שקיבלתי מפרסומות, תרשום פרטים, מי התקשר, פרטים שלו, מה הוא דורש, תספר לו את הדירה שאני נותן לך בפרסום ונתתי מידע. זה הכל מה שהיה. ככה אמר לי תלמד אנשים על המחירים של דירות..." (עמוד 7 שורות 15-23). הוצג לחייב כי בפעם הראשונה בתצהיר שהגיש, הוא כתב שהוא עושה זאת כמתנדב, והוא השיב בשלילה, ועכשיו טוען שהוא שילם כסף. לדבריו, לאחר שהוסברה לו מהות השאלה, "לא עשיתי טובה. אם את מלמדת באוניברסיטה ולא

מקבלת כסף, אתה עושה טובה לאוניברסיטה? חמש שנים את עשית טובה לאוניברסיטה?
לא קיבלת כסף?."

החייב נשאל מדוע רשמו את שמו פרטיו במודעות, והשיב "הוא אמר שיהיה השם שלך, אם מתקשרים, שואלים מי אתה, אמרתי יעקב והוא רשם שם יעקב. מה יש פה סוד? אני יעקב" (עמוד 8 שורות 1-6).

הוצג לחייב כי בתגובה שהגיש ובתצהירו מיום 10.3.16 הוא ציין ששמו שורבב והוא התקשה להשיב לשאלה זו ולא ידע על מה מדברת ב"כ הנאמן, "אני לא מבין, מצטער... לא יודע, אני בכלל לא מבין על מה... למה להגיד שאני שורבב... אני לא זוכר שאמרתי שם אחר חוץ משם שלי פרטי" (עמוד 8 שורות 7-31).

המסגרת המשפטית

16. על המבקש להכריזו פושט רגל מוטל הנטל להוכיח כי פעל בתום לב, הן לפני הליך הפשי"ר והן במהלכו, הן לגבי הדרך שבה נוצרו החובות והן לגבי התנהלותו לאחר שפתח בהליך פשיטת הרגל.

"אחד האמצעים החשובים ליישוב בין המגמות המנוגדות הפועלות בהליכי פשיטת הרגל מתמקד בדרישה לתום לב של החייב לאורכם ולרוחבם של הליכים אלה. כדי לזכות את החייב ב"כרטיס כניסה" להליך פשיטת רגל, עליו להוכיח את תום לבו... רק בהתקיים תנאי תום לב, זכאי החייב להגנה שמסגרת פשיטת הרגל מקנה לו, ולהפטר מחובותיו לאחר שקיים תנאים נוספים. תכלית ההגנה הניתנת לחייב בהליכי פשיטת רגל נוגעת לחייב שנקלע בתום לב לחובות שאינו מסוגל לפורעם ורק אז "קיים אינטרס חברתי לאפשר לו, בנסיבות מתאימות, לחזור לפעילות כלכלית נורמלית תוך שמירת חובותיו"... הנכונות לאזן את ענייניו של החייב אל מול עניינם של הנושים, ולהקל עליו בפרישת רשת ההגנה של הליכי פשיטת הרגל וההפטר, מתקיימת, אפוא, רק בחייב תם לב. מי שצבר את חובותיו בחוסר תום לב, או נהג בחוסר תום לב במהלך הליכי פשיטת הרגל, אינו ראוי להגנת הליכים אלה ולהפטר, ואינו זכאי כי עניינם של הנושים במיצוי אינטרס נשייתם כלפיו יגרע" (ע"א 6021/06 דגנית פיגון נ' הכנ"ר ואח' (פורסם בנבו 9.8.09, סעיף 27)).

בע"א 5503/92 קירצמן נ' כונס הנכסים הרשמי, פ"ד מט (1) 749, נפסק בין היתר כי:

"מאחר שמדובר בבקשה הבאה מטעם החייב, ואשר נועדה להעניק לו הגנה מסוימת, יינתן צו מקום בו אותו חייב חסר תום-לב, ולו במעט. בין בשלב יצירת החובות, בין בשלב הליכי אכיפת החובות, ובין בעת פנייתו לבית המשפט למתן צו כינוס. אין לאפשר לחייב חסר תום-לב להפיק תועלת מהליכי פשיטת הרגל".

בעניין זה נקבע עוד בפסק הדין דלעיל, כי:

"תום ליבו של חייב כשיקול מהותי בהליכי פשיטת רגל. אינו ייחודי לשלב מתן צו ההפטר. הוא שזור כחוט השני לאורכם ולרוחבם של כל שלבי ההליכים כולם. כך לענין מתן צו הכינוס (ר' ע"א 34/89 אגבריה נ' כונס הנכסים הרשמי [פורסם בנבו] (24.10.90); ע"א 5178/92 אליהו נ' כונס הנכסים הרשמי, פ"ד מט (1) 435). סעיף 18 ה(א)(2) לפקודה;

לוי וגרוניס, עמ' 108-109; כך לענין מתן ההכרזה על פשיטת הרגל (סעיפים 18 גג) ו-18(ה)(א)(2) לפקודה; כך לענין אישור הסדר עם נושים (סעיף 35 (ה)-(ז) לפקודה; ע"א 334/71 אבייה נ' גולדמן, פ"ד כה (2) 595; וכך לענין ביטול הכרזת פשיטת רגל שכבר ניתנה כאשר החייב נהג בחוסר תום לב במהלך הליכי פשיטת הרגל (פרשת בנבנישתי, פסקה 9,11; ע"א 5503/92 קירצמן נ' הכנ"ר פ"ד מט 1 749, 756-7.

הנה כי כן, בכל שלבי הליכי פשיטת הרגל, מהווה תום הלב של החייב תנאי מהותי לקבלת הסעד המבוקש, והעדר תום לב עלול להביא לא רק לסירוב להיענות למתן הסעד, אלא להוביל גם לביטולו של סעד שכבר ניתן" (סעי' 37,54-55 לפק').

17. ההלכה הפסוקה הדגישה את חשיבות תום לבו של החייב בהליך פש"ר, ונפסק כי "בפסיקה הובהר כי חייב שפיגר בתשלומים החודשיים, או שלא גילה את כל מצבת נכסיו וחובותיו בדו"חות שהגיש, לא הציג מסמכים שנדרש להמציאם או נמנע מלשתף פעולה בדרך אחרת, כל אלה עשויים להעיד על חוסר תום ליבו במהלך הליך פשיטת הרגל ולהביא לביטולו" (פש"ר (ת"א) 2472/04 אייל סימן טוב נ' כונס הנכסים הרשמי - מחוז ת"א (פורסם בנבו, 28.12.09)) (ר' גם ע"א 6146/01 בנבנישתי נ' הכנ"ר פ"ד נז (4) 206).

18. לענין חובת הגילוי המוטלת על חייב תם לב בהליך פשיטת רגל, נקבע בע"א 7113/06 אביגדור ג'נח נ' הכונס הרשמי (פורסם בנבו, 20.11.08), כדלקמן:

"בהיות הליך פשיטת הרגל הליך של "חסד המחוקק", יש לדעת לדקדק בענין חובות הגילוי ככל משפטן וחוקתן. אין המידע הנמסר לכונס הנכסים הרשמי בחינת "תכנית כבקשתך"; גם לא לחייב לשפוט מה ימסור לכונס הרשמי ומה ינצור; התמונה הניתנת לכונס צריכה להיות מלאה, ובמקרה שמסופק החייב באשר לחומר פלוני יכריע לכיוון - מסירתו. זו משמעותו של תום הלב הנה פתחתי בפני הכונס את כל הצפונות, יבדוק ויראה - כי אכן כטענתי עשיתי כל שניתן ולא צלחה דרכי, ועל כן יסייע לי להשתחרר על ידי פשיטת רגל".

דיון והכרעה

19. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים ובחנתי את הראיות שבאו בפני, נחה דעתי כי דין בקשת הנאמן להתקבל וכי יש מקום להורות על ביטולו של הליך הפש"ר.

20. פתח דבר יצוין כי לא מצאתי ליתן משקל כלשהו למכתבו של מר סברדלוב ולתצהירו, לפי שזה לא זומן לחקירה על ידי ב"כ החייב כעת מטעמו ולא נתאפשר לב"כ הנאמן וב"כ הכנ"ר לחקור מצהיר זה בחקירה נגדית.

21. הלכה היא, כי "אי הבאתו של עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד שיש דברים בגו וכי בעל הדין שנמנע מהבאתו חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד..... יש והדרך שבה מנהל בעל דין עניינו בבית המשפט הינה בעלת משמעות ראייתית כאילו היתה זו ראייה נסיבתית. כך ניתן להעניק משמעות ראייתית לאי הבאת ראייה, לאי השמעת עד..... התנהגות כזו, בהעדר הסבר אמין וסביר פועלת לחובתו של הנוקט בה..." (ר' י.)

קדמי, **על הראיות**, הדין בראי הפסיקה, מהדורת 2003, בעמ' 1649; [ע"א 55/89, קופל נ' טלקאר פ"ד מד \(4\) 602](#); [ע"א 2275/90 חימה נ' רוזנברג פ"ד מז \(2\) 605, 614](#).

באופן דומה אף נפסק בע"א [548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה \(1\) 736](#), כי:

"מעמידים בעל דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה רלוונטית שהיא בהישג ידו, ואין לו לכך הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה הראייה, היתה פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומושרש הן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים, וככל שהראייה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי הצגתה מסקנות מכריעות יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה" (שם 762–763).

(ר' גם [ע"א 9656/05 שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ \(פורסם בבנו, 27.7.2008\)](#)).

22. בתצהירו הראשון מיום 16.11.15 טען החייב כי הוא לומד את עבודת התיווך ועושה זאת ללא תמורה על מנת **"להקדים תרופה למכה"** והוא עושה זאת כמחווה עבור מר סברדלוב אשר מאפשר לו מפעם לפעם ללמוד את עולם התיווך תחת חסותו. בתגובתו מיום 4.1.16, אליה לא צורף תצהירו של החייב, צורף מכתב ותצהיר של מר סברדלוב (אשר כאמור לא התייצב לדיון), לפיו הוא גובה מהחייב 300 ₪ עבור שלושה חודשי התלמדות.

23. מבלי לפגוע באמור לעיל באשר לאי־יחוס משקל כלשהו למסמכים שצורפו לתצהיר סברדלוב ולמכתבו, מוצא בית המשפט להסב תשומת הלב לכך כי חשבונית מס' 97 על סך 300 ₪ הוצאה לכאורה לחייב ביום 2.8.15 וחשבונית מס' 100 הוצאה לו על ידי סברדלוב ביום 30.10.15, דהיינו בחלוף **כשלושה חודשים** הפיק סברדלוב לכאורה **שתי** חשבוניות בלבד. עובדה זו תמוהה לכשעצמה, ובהעדר חקירת סברדלוב, כאמור, אין לייחס לכל האמור משקל כלשהו. לא למותר לציין כי התשלום לסברדלוב לא הוצג על ידי החייב בדיווחיו החודשיים ובחקירותיו לנאמן, כמו גם עצם התלמדותו במשרד התיווך הוסתרה מהנאמן.

24. בשים לב לעדות מר אלירן משען, מצאתי כי קיים ספק רב האם אכן החייב נזקק להתלמד במקצוע התיווך, לפי שהוא בעל ותק של מספר שנים בעבודה בתחום זה. התנדבותו במשרד התיווך, כמו גם תשלום לכאורה שביצע בעבור התלמדות זו ועבודתו במסגרתה במשרדו של מר סברדלוב, לא הוכחו בפני במידה הנדרשת. נהפוך הוא, קיים ספק רב אם כך הם פני הדברים. עדותו של מר משען בנקודה זו, ובשים לב אף לטיעוני הנאמן באשר לשיחת הטלפון שקיים עם מר יעקובוב (כאמור בסעיף 5 לעיל), אמינה עלי.

25. הוצגו בפני בית המשפט מוצגים במ/1 ו-במ/2. המדובר בפרסומים של שבע דירות באתר "יד 2". במוצג במ/1 מופיע פרסום של שלוש דירות שונות בחולון, כאשר איש הקשר הינו יעקב (החייב – ד.ח.). במוצג במ/2 מופיע פרסום של ארבע דירות בבת ים, ואיש הקשר שמצוין

- בפרסומים הנ"ל הינו החייב. לא מצאתי את הסבריו של החייב באשר להופעת שמו על גבי המודעות כאמינים. עדיפה בעיני גרסתו של הנאמן, הנתמכת אף בעדות מר משען באשר לכך שהפרסום מלמד על זאת שהחייב נטל חלק פעיל בעבודת התיווך ושימש כסוכן של המשרד, וכפועל יוצא מזה אף זכאי לדמי תיווך, ככל שעסקת מכר הייתה מתממשת.
26. די לבית המשפט בכך שהחייב הסתיר את עצם פועלו בעבודת התיווך ולא גילה על כך לבית המשפט. גרסתו כי שילם בעבור "התלמדות" נדחתה על ידי ואינה אמינה בעיני. חייב הנתון בקשיים כספיים וחייב לנושיו כ-390,000 ₪, ספק בעיני אם יש לו הזמן (בעודו עוסק בשתי עבודות שונות, לגרסתו) אף להתנדב ולסייע בעבודת תיווך (עבודת תיווך אותה הוא מכיר מזה שנים רבות ועסק בה טרם כניסתו להליכי פש"ר!).
27. מקובלת עלי עמדת הנאמן כי החייב שינה את גרסאותיו במהלך טיעונו ומתוך ניסיון להסביר את עיסוקיו במשרד התיווך, עיסוק אותו הסתיר מהנאמן ולא דיווח עליו במסגרת דוחותיו הכספיים, קל וחומר שהכנסותיו, ככל שהיו מעיסוק זה (שלא קיבל ביטוי בדוחותיו), לא דווחו לנאמן במסגרת הדוחות החודשיים. ספק אף אם התשלומים ששילם החייב לסברדלוב הוצגו לנאמן בזמן אמת (המועד הנטען של הוצאת החשבונות). גם שינוי הגרסה באשר לתדירות שהייתו של החייב במשרד התיווך אינה תורמת לאמינות טענותיו (ר' גם טיעון ב"כ הכנ"ר בעמוד 10 לפרוטוקול, שורות 11–18).
- סוף דבר**
28. **בהינתן כל האמור לעיל ולאחר שמצאתי כי גרסתו של החייב והסבריו אינם אמינים בעיני, מצאתי כי דין בקשת הנאמן לביטול ההליך, להתקבל.**
29. רק לאחר שהחייב עומת עם העובדה שהוא עוסק בתיווך, מצא הוא להביא בפני הנאמן את גרסאותיו לעיסוק זה, גרסאות אשר טרם נתקבל המידע ממר אלירן משען, לא דווחו כלל לנאמן.
30. ניכר בחייב שהוא נהג בהליך בחוסר תום לב, בהעדר שקיפות ולא גילה עיסוקו בתיווך לנאמן.
31. הרבה לפני משורת הדין ונוכח המלצת הנאמן בתגובתו מיום 23.12.15 (סעיף 8; ר' גם עמדת הנאמן מיום 20.1.16, סעיף 8), ניתנת לחייב ארכה עד ליום 1.2.17 לגבש הסדר עם נושיו בניצוחו של הנאמן. ככל שלא יגובש הסדר עד מועד זה, ההליך יבוטל וצו עיכוב יציאת החייב מן הארץ יתבטל ביום 1.4.17.
32. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים בהקדם.

ניתנה היום, א' כסלו תשע"ז, 01 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

דורון חסדאי 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה